

Δημήτρης Γρηγορόπουλος

Η εμπορική συμφωνία ΕΕ-Καναδά (CETA: Περιεκτική Οικονομική και Εμπορική Συμφωνία) αποτελεί πρότυπο για παρεμφερείς συμφωνίες του μέλλοντος. Αποτελεί πρόδρομο για τεράστιας εμβέλειας συμφωνίες, όπως η ΤΤΙΡ, που εκκρεμούν συναντώντας ισχυρές αντιδράσεις όχι μόνον από τα λαϊκά στρώματα, αλλά και από αστικές δυνάμεις (σοσιαλδημοκράτες στην ΕΕ, Τραμπ κ.ά.). Όπως επιβεβαιώνεται από τις αντιδράσεις της βελγικής Βαλλονίας στη CETA, κάποιες τελικά κάμφθηκαν υπό το βάρος σύσσωμης της ΕΕ, περιλαμβανομένης και της συριζαϊκής κυβέρνησης, αλλά και της αντιπολίτευσης που απέδειξαν για πολλοστή φορά την εθελοδοουλεία τους. Οι αντιδράσεις επικεντρώνονται στα εξής ζητήματα: Στη μείωση ή και άρση των δασμών, στην κατάργηση των οποιονδήποτε περιορισμών στην εισαγωγή προϊόντων, ακόμη και μεταλλαγμένων, με δραματικές επιπτώσεις σε εθνικές και περιφερειακές οικονομίες (όπως των αγροτικών και πτηνοτροφικών προϊόντων της Βαλλονίας). Στην υπέρβαση των προστατευτικών διατάξεων για το περιβάλλον. Στην παράκαμψη των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Το σοβαρότερο πρόβλημα που επηρεάζει καθοριστικά και τα προηγούμενα είναι το δικαστικό σύστημα διαιτησίας μεταξύ εθνικών κρατών και διεθνών επενδυτών, που συσπειρώνει πολλούς επικριτές ακόμη κι απ' τον αστικό χώρο. Η διαιτησία επιτρέπει στους διεθνείς επενδυτές να κινηθούν κατά εθνικών κυβερνήσεων, εάν θεωρήσουν ότι η δημόσια πολιτική βλάπτει τα συμφέροντά τους σε θέματα εισαγωγών, συνδικαλιστικών δικαιωμάτων, περιβάλλοντος κοκ. Η εκδίκαση των διαφορών διεθνών εισαγωγέων και επενδυτών προς το κράτος δεν εκδικάζεται απ' τα εθνικά δικαστήρια αλλά σε ειδικά συγκροτούμενα διαιτητικά σώματα με αποφασιστική συμμετοχή των διεθνών επενδυτών. Η ΕΕ, για να κατευνάσει τις αντιδράσεις, πέτυχε στις διαπραγματεύσεις οι δικαστές να διορίζονται απ' το Δημόσιο. Ωστόσο, αυτή η ρύθμιση δεν θεωρείται επαρκής προδιαγραφή διαφάνειας και ανεξαρτησίας, αφού οι ξένοι επιχειρηματίες, στα πλαίσια της CETA και της συνολικής συμφωνίας, εξακολουθούν να διαθέτουν ισχυρό πλεονέκτημα έναντι των εθνικών και τοπικών αρχών.

Η CETA, παρά τις κάποιες βελτιωτικές τροποποιήσεις, αποτελεί προπομπό ενός νέου είδους

διεθνών συμφωνιών, οι οποίες υπερβαίνουν κατά πολύ τη μείωση των δασμών και την απελευθέρωση του εμπορίου: Η CETA αποδεικνύει περίτρανα ότι η ΕΕ προωθεί με κάθε τρόπο τα συμφέροντα του μεγάλου κεφαλαίου, αδιαφορώντας για το ότι η συμφωνία αυτή πλήττει τα συμφέροντα και τα δικαιώματα εκατομμυρίων πολιτών. Διαψεύδει τους λεονταρισμούς του ΣΥΡΙΖΑ, όπως διατυπώθηκαν και στην πρόσφατη διάσκεψη των μεσογειακών χωρών της ΕΕ, αλλά και αριστερών δυνάμεων όπως η ΛΑΕ, ότι η «ισχυρή διαπραγμάτευση» και η διεθνής συσπείρωση εντός της ΕΕ μπορεί να αμβλύνει την παντοκρατορία του γερμανικού κέντρου και να αποσπάσει σημαντικές κατακτήσεις.

Επιβεβαιώνεται ακόμη ότι κυρίαρχη τάση της σύγχρονης καπιταλιστικής διεθνοποίησης είναι η συγκρότηση κολοσσιαίων ολοκληρώσεων, οικονομικών, στρατιωτικών, πολιτικών. Η κυριαρχία και ο ρόλος των περιφερειακών χωρών και των αστικών τους τάξεων θα υποβαθμίζεται διαρκώς, χωρίς να καταργείται. Οι αστικές τάξεις τους, αναζητώντας ρόλο στον κόσμο των ολοκληρώσεων, θα επιλέγουν τη συμμαχία παρά τη σύγκρουση μ' αυτές. Οι κυρίαρχοι ολοκληρωτικοί καπιταλισμοί και οι ολοκληρώσεις, παρά την αλληλεξάρτησή τους στην εποχή της άκρης διεθνοποίησης, θα οξύνουν τις ανταγωνιστικές αντιθέσεις τους με περιφερειακούς πολέμους, χωρίς οριακά να αποκλείεται και η παγκόσμια σύρραξη.

Πηγή: ΠΡΙΝ